

Minnesanteckningar Skärgårdssamarbetets exekutivkommitté

Länsstyrelsen den 18 juni 2014

Närvarande:

Chris Heister, ordf.
Gustav Hemming
Kjell Jansson
Lars Nyberg
Monica Petterson
Ulf Westerberg
Nanna Wikholm

Adjungerade:

Lena Nyberg
Klara Tullback Rosenström, sekr.

1. Mötets öppnande

Ordf. förklarade mötet öppnat och välkomnade Ulf Westerberg, ny ordförande i SIKO, till kommittén.

2. Dagordning

Godkändes. Pkt. 5.senareläggs tills inbjuden utredare, Catharina Håkansson-Boman anlant till mötet.

3. Föregående minnesanteckningar

Kommenterades inte.

4. Skärgårdens trafikbryggor

Punkt 1: Landstinget har i enlighet med exekutivkommitténs uppmaning uppdragit till sin trafikförvaltning att upprätta ett register över skärgårdens trafikbryggor. Den första etappen, kärnöarnas trafikbryggor, blir färdig efter sommaren.

Punkt 2: I det nya EU-programmet Central Baltic, som inleds 2015, kommer det att finansieras en möjlighet att söka pengar för att rusta upp små hamnar (*small ports*). Diskussioner pågår om hur *small ports* ska definieras. Varje land lägger fram förslag till vilka hamnar som ska vara möjliga att söka uppdragsstöd för. Länets förslag har inte hunnit skickas på en formell

Datum
2014-06-18

remiss, det har varit en alltför kort tid till förfogande. Urvalet har baserats på RUF:s kärnöar och replipunkter. Synpunkter har också inhämtats från Skärgårdsstiftelsen, WÅAB, SVB och Länsstyrelsen. Landstinget, TMR och Skärgårdsstiftelsen föreslår hamnar enligt prioritet 1: Lidö, Stora Möja, Boda, Grinda, Stavsnäs, Dalarö, Utö, Öja/Landsort och prioritet 2: Simpnäs, Räfsnäs, Åsättra, Årsta samt Ornö.

Mötet beslutar efter diskussion att lägga till Östernäs i prioritet 1 på listan.

Alla Central Baltic-projekt måste involvera flera av länderna inom programområdet. Bidragen utgör 75 % av den totala projektkostnaden.

5. Skärgårdens besöksnäring

Formerna för en fortsatt samverkan mellan länets offentliga aktörer börjar nu tagit form. Alla nuvarande offentliga aktörer förväntas delta med ett treårigt åtagande. En samordnare för arbetet kommer att anställas på Stockholm Visitors Board. Det operativa arbetet förutsätts i allt väsentligt bedrivas på lokal nivå. Ett förslag till avtal och tjänsteskrivelse om detta har gått ut till parterna.

Det pågående arbetet med anslaget från Tillväxtverket går bra. Fredagen den 24 oktober bjuds in till konferens som avslutning på det projektet och avstamp inför fortsatt samverkan. Avsikten är att det nya samarbetsavtalet då ska undertecknas vid en ceremoni.

Det nya naturreservatet på Huvudskär är beslutat.

6. Metod för utveckling i känsliga skärgårdsområden

Arbetet med den *marina samverkansplanen för BSPA Stora Nassa – Svenska Högarne* inleddes 2008 på initiativ av Naturvårdsverket. BSPA står för *Baltic Sea Protected Areas* vilket är områden utsedda av Helsingforskommittén som särskilt skyddsvärda i Östersjön. Syftet är att bevara områdets unika karaktär och naturvärden genom hållbart brukande och hänsynsfullt nyttjande av området. Årliga möten hålls med skärgårdsrepresentanter/bodägare, tillsynsmän, kommuner, SIKO och andra intressenter samt Länsstyrelsen.

Skärgårdarnas representanter menar att ett viktigt resultat är att man har lärt känna varandra och nu utbyter erfarenheter och kunskap. Arbetet finansieras under 2014 av Havs- och vattenmyndigheten. Bland aktuella insatser kan nämnas utsättning av gäddyngel i Stora Nassa, bidrag till jakt på mink samt en informationskampanj för besökare.

7. Skärgårdens framtid – hållbar utveckling i skärgården

Punkt 1: Arbetet med *Utredningen om Stöd till kommersiell service i särskilt utsatta glesbygdsområden* presenterades av Chatarina Håkansson Boman, regeringens utredare, samt Monika Selahn, utredningens huvudsekreterare. Utredningen har slutredovisning i mars nästa år. Se bifogad presentation.

Utredningen kommer att ha ett särskilt kapitel om skärgårdar. Man har bland annat fokuserat på vad en grundläggande servicenivå är. Utredningen ska

Datum
2014-06-18

föreslå komplement till befintliga stöd. Regeringen har anslagit 700 miljoner till Landsbygdsprogrammet för kommersiell service.

Utredarna konstaterar att det är viktigt med ett engagemang i lokalsamhället. Kommunernas arbete är centralt bland annat för att stödja det lokala arbetet. Butikerna utgör nav i glesbygden. De kan utföra många tjänster utöver kärnverksamheten, både betalda och obetalda. Även postverksamheten är av stor vikt i glesbygden.

Bra exempel är att kommunen satsar på grundservicepaket på vissa platser. Bodens kommun har fokuserat på två servicepunkter och erbjuder där bibliotekstjänster, turistinfo, hemtjänst med mera.

Utredarna letar efter goda exempel på samordnade transporter och vill gärna ta del av Värmdös arbete kring samordnad skolskjuts.

Ordf. lyfter fram de speciella förhållandena som finns i skärgården och restiden i relation till avstånden. Pakethantering innebär problem för företagen men också för fastboende som alltmer handlar på internet. Bra exempel på samverkan är att Norrmejerier tar med andar varor i sina transporter.

Ulf framhåller att skolan är ett minst lika betydande nav som landhandeln.

Kjell understryker postens betydelse.

Gustav förordar att utredningen tar fram goda exempel på samordning från landet, och pekar även på drivmedelsfrågan.

Monica efterfrågar exempel på samordning mellan transporter och upphandling. Värmdö ser över sin skolskjutsverksamhet.

Nanna pekar på att förutsättningarna i skärgården är speciella. Det innebär ofta ökade kostnader och speciallösningar för exempelvis bredband och VA.

Chatarina konstaterar att utredning måste hålla sig inom sitt direktiv men fokuserar på skarpa förslag. Man har möjlighet att beskriva problem och föreslå andra utredningar. Utredarna har tagit del av underlagsmaterial från Länsstyrelsen.

Ordf. avslutar med att erbjuda att Länsstyrelsen anordnar studiebesök i skärgården för utredningen.

Punkt 2: Angående skrivelsen om *Skärgårdens framtid – en långsiktigt hållbar utveckling*:

Mötet är överens om att exekutivkommittén inledningsvis ska fokusera fortsatt arbete på punkt 1: samlokalisering av offentlig och kommersiell service samt punkt 3: underlätta för ett diversifierat företagande. Även punkt 2: skolan är en nyckelfråga, men den hanteras bäst i samverkan mellan kommunerna.

Gustav anser att Landstinget bör ta fram ett resultatriktat handlingsprogram för skärgårdsfrågor i nästa RUF. Länsstyrelsen ska till nästa exekutivkommitté utarbeta förslag till konkret handlingsplan för de

Datum
2014-06-18

prioriterade frågorna enligt bearbetat PM. Det får i nuvarande form bli underlag för fortsatt arbete och även för kommande revidering av RUFs.

8. Betaltjänster

För första gången har en tvåårig upphandling gjorts, för 2014-2015 med option för 2016. Man kommer anlita helikopter i brist på annan lösning. Hämtning sker veckorna 26-31 och 35, på vissa öar 5ggr, på andra 7ggr.

Recyclingmaskiner har vidkänts tekniska problem. Under 2014 kommer sådana att finnas på Ljusterö, Möja och Sandhamn.

9. Stockholms fiskmarknad

Fiskmarknad har hållits på Stureplan under vintern. Man arbetar för en permanent inomhuslösning med grossistverksamhet och kompletterande butiker. Ett bidrag på ca 240kr från Landstinget och fiskefonden ska nyttjas för att organisera fiskeleveranserna.

10. Övriga frågor

Monica informerar om att vuxenutbildningen i Värmdö kommun kommer att ansöka om att få anordna en yrkeshögskoleutbildning för skärgårdsturism riktat mot besöksnäring. Rektorn Eva Sonntag kommer att kontakta Landstinget och Länsstyrelsen för stöd till initiativet.

11. Nästa sammanträde

Nästa möte blir den 19 november klockan 13-15 på Länsstyrelsen.

12. Mötets avslutande

Ordf. tackade alla deltagande och avslutade mötet.

Nedtecknat av Klara Tullback Rosenström